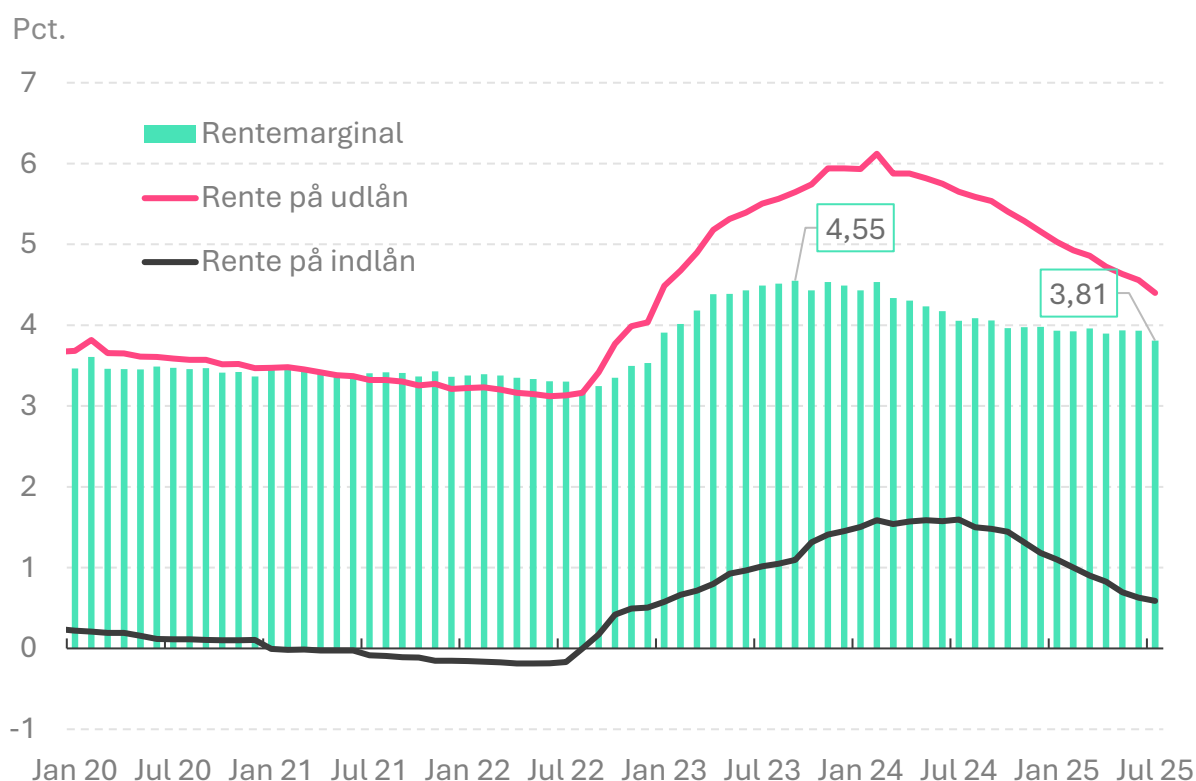

Bankernes rentemarginal over for privatkunder er den laveste siden december 2022

Da renterne steg kraftigt i 2022 og 2023, steg udlånsrenterne i bankerne til at begynde med mere end indlånsrenterne. Den gennemsnitlige rente på privatpersoners lån i banken steg fra 3,1 pct. til 6,1 pct. fra midten af 2022 til februar 2024. Samtidig steg den gennemsnitlige indlånsrente for privatpersoner fra -0,2 pct. til 1,6 pct., jf. figur 1. Forskellen mellem de to renter, den såkaldte rentemarginal, steg dermed fra 3,2 procentpoint til 4,55 procentpoint i september 2023. Men siden da er renterne som bekendt faldet, og udlånsrenterne begyndte at falde før indlånsrenterne. Samlet set er udlånsrenterne faldet mere end indlånsrenterne, og rentemarginalen over for privatkunder er derfor nu er faldet til 3,81 procentpoint i juli måned – den laveste siden december 2022.

FIGUR 1: BANKERNES RENTEMARGINAL OVER FOR PRIVATKUNDER ER FALDET SIDEN SEPTEMBER 2023

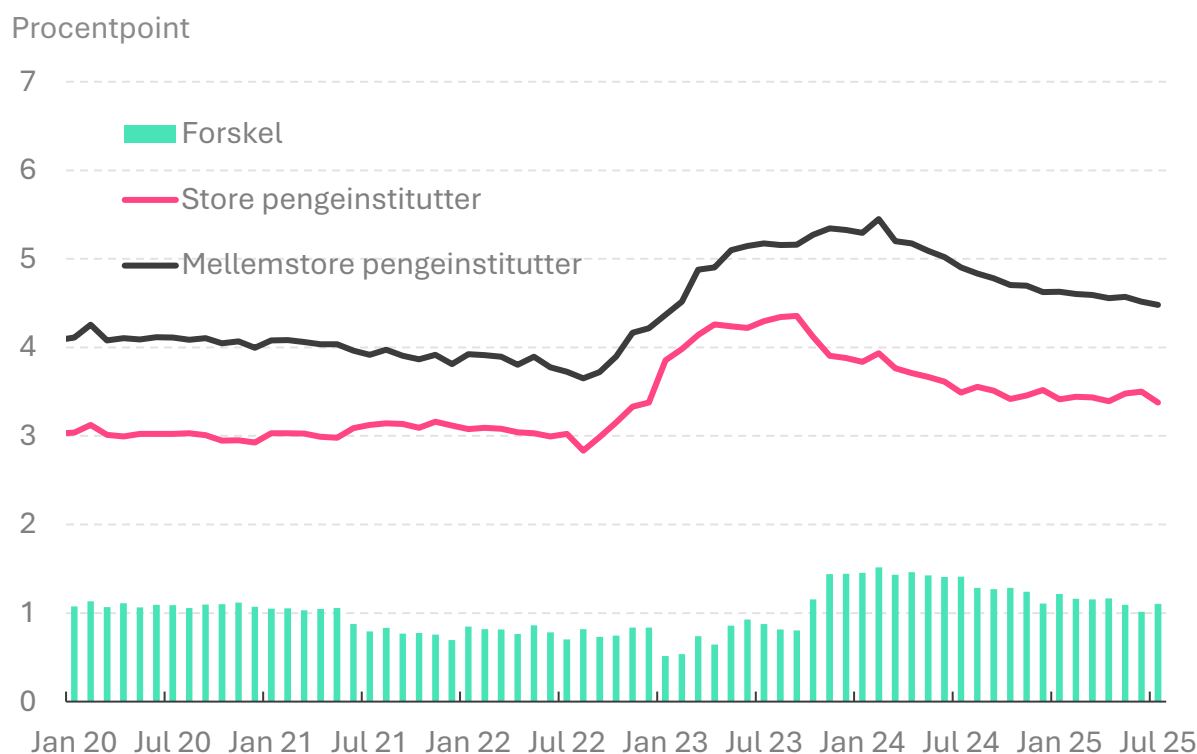
Kilde: Nationalbanken og Mybanker. Renterne er bankernes effektive rentesatser på udestående mængder ud- og indlån med privatpersoner. Rentemarginalen er forskellen mellem de to rentesatser.

Bankernes gennemsnitlige rentemarginal er naturligvis ikke den samme fra bank til bank. De afhænger både af de enkelte bankers rentesatser og deres kundesegmenter. Fx vil en bank med flere udlån til forbrug og billån ofte have en højere gennemsnitlig udlånsrente til deres privatkunder end en bank, hvor boliglån fylder mere, da rentesatserne er højere på de førstnævnte udlånstyper. Ligeledes vil banker med mange prioritetslån med en tilknyttet indlånskonto typisk have højere gennemsnitlige indlånsrenter, da renten på disse indlånskonti typisk er højere end på normale

indlånskonti. Ligeledes er udlånsrenterne på prioritetslån normalt lavere end andre typer lån, da de konkurrerer som alternativ til realkreditlån.

Det er vanskeligt at kategorisere bankerne ud fra disse parametre, men Nationalbankens data tillader at udregne en rentemarginal i hhv. store og mellemstore banker. Og her ser vi en relativt stabil forskel over tid, hvor rentemarginalen over for privatkunder er højere i mellemstore banker end i store banker med ca. 1 procentpoint, jf. figur 2. Forskellen steg fra under 1 procentpoint til ca. 1,5 i efteråret 2023, hvorefter forskellen gradvist er faldet tilbage til 1 procentpoint igen.

FIGUR 2: HØJERE RENTEMARGINAL I MELLEMSTORE BANKER END I STORE BANKER

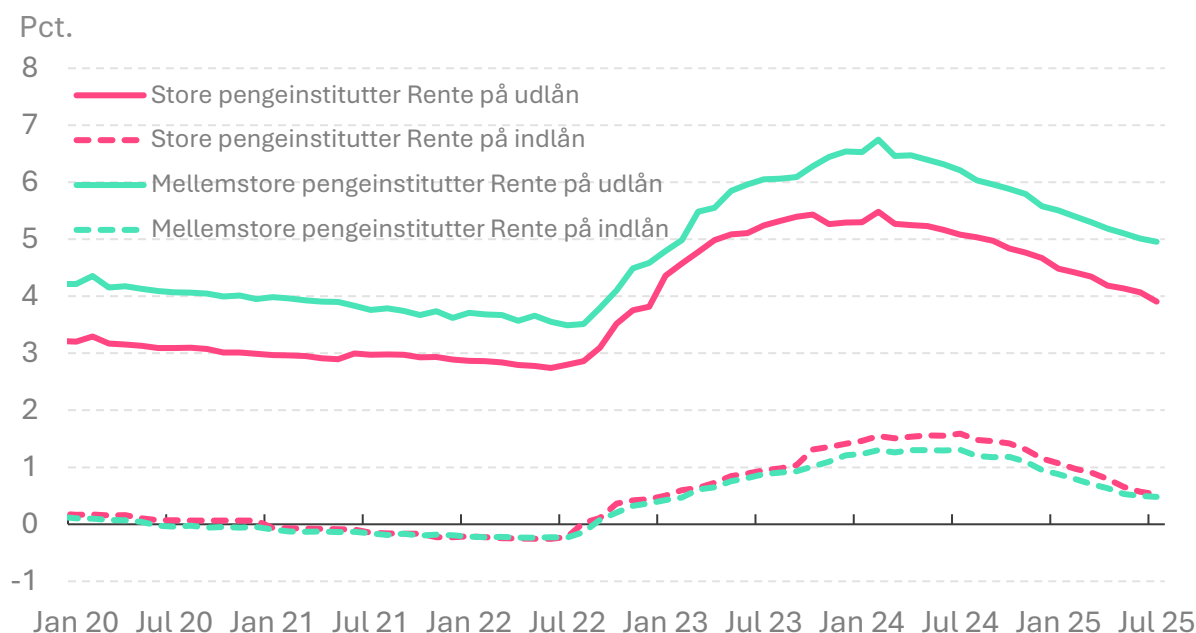
Kilde: Nationalbanken og Mybanker. Rentemarginalen er forskellen mellem de effektive rentesatser på udestående mængder ud- og indlån med privatpersoner.

Note: Store pengeinstitutter svarer til Finanstilsynets størrelsesgruppe 1, ekskl. Saxo Bank men inkl. Nordea Bank. Mellemstore pengeinstitutter svarer til Finanstilsynets størrelsesgruppe 2, ekskl. Andelskassen men inkl. Santander.

Den højere rentemarginal i de mellemstore banker skyldes, at de gennemsnitlige udlånsrenter over for privatkunder i disse banker er højere end i de store banker, jf. figur 3, hvilket både kan skyldes højere rentesatser og forskellige kundegrupper og udlånsporteføljer, jf. ovenfor.

Da forskellen på rentemarginalerne steg i 2023 og 2024, skyldtes det hovedsageligt, at udlånsrenterne toppede i de store banker i efteråret 2023, mens de i de mellemstore banker fortsatte stigningen frem til februar 2024. Samtidigt steg indlånsrenterne i de store banker en smule mere i samme periode end i de mellemstore banker. Når forskellen i rentemarginalen igen er faldet, skyldes det primært, at udlånsrenterne i de mellemstore banker er faldet lidt mere siden toppen, end de er i de store banker, jf. figur 3.

FIGUR 3: IND- OG UDLÅNSRENTER OVER FOR PRIVATKUNDER I STORE OG MELLEMSTORE BANKER

Kilde: Nationalbanken og Mybanker. Renterne er bankernes effektive rentesatser på udestående mængder ud- og indlån med privatpersoner.

Indlånet stiger mere end udlånet

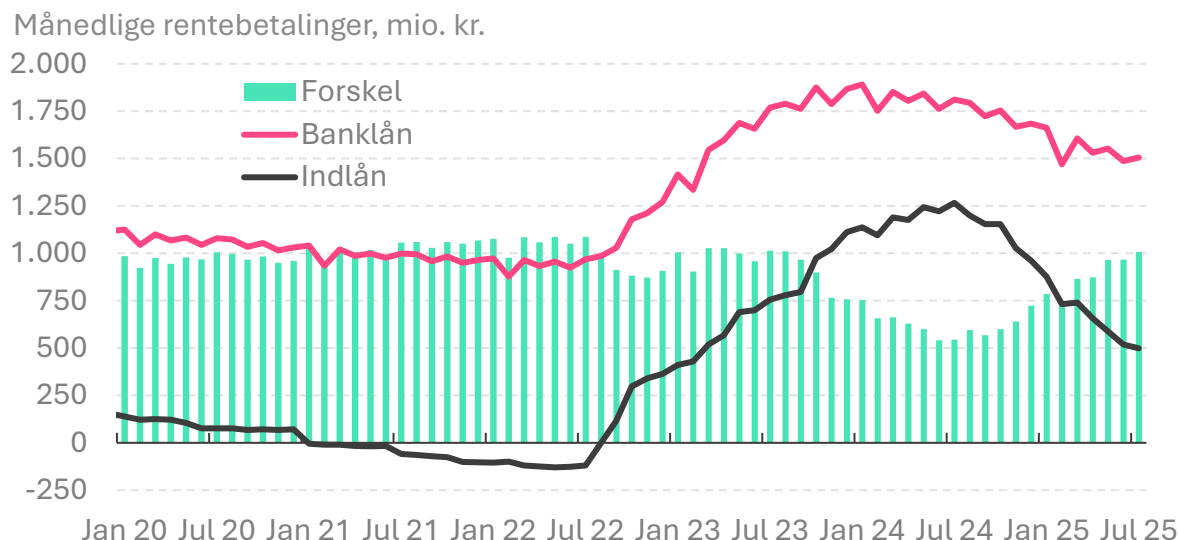
Bankerne tjener (groft sagt) penge på at modtage kunders indlån og låne dem ud igen. For at det skal give overskud, skal renten, de giver kunden for indlånet, være lavere end renten, de tager for at låne pengene ud. Derfor vil renten på udlån i gennemsnit altid være højere end indlånsrenterne.

Gennem flere år har privatpersoner samlet set betalt ca. 1. mia. kr. mere om måneden i udlånsrenter, end de har modtaget i indlånsrenter, jf. figur 4. Det var også tilfældet, da rentemarginalen først steg i slutningen af 2022, men forskellen faldt senere til ca. det halve i løbet af sommeren 2024. Det skyldes, at udlånsrenterne begyndte at falde før indlånsrenterne. Samtidigt flyttede danskerne flere penge over på højrentekonti i den periode, hvilket fik deres renteindtægter til at stige¹.

Siden da er indlånsrenterne faldet igen, og det har fået forskellen mellem modtagne og betalte renter hos privatpersoner til at komme tilbage til det normale niveau på ca. en mia. kr. om måneden.

¹ <https://www.mybanker.dk/artikler/nordmaend-og-svenskere-har-reageret-mere-paa-stigende-opsparingsrenter-end-os-danskere/>

FIGUR 4: PRIVATPERSONERS BETALTE OG MODTAGNE RENTEKRONER FALDER

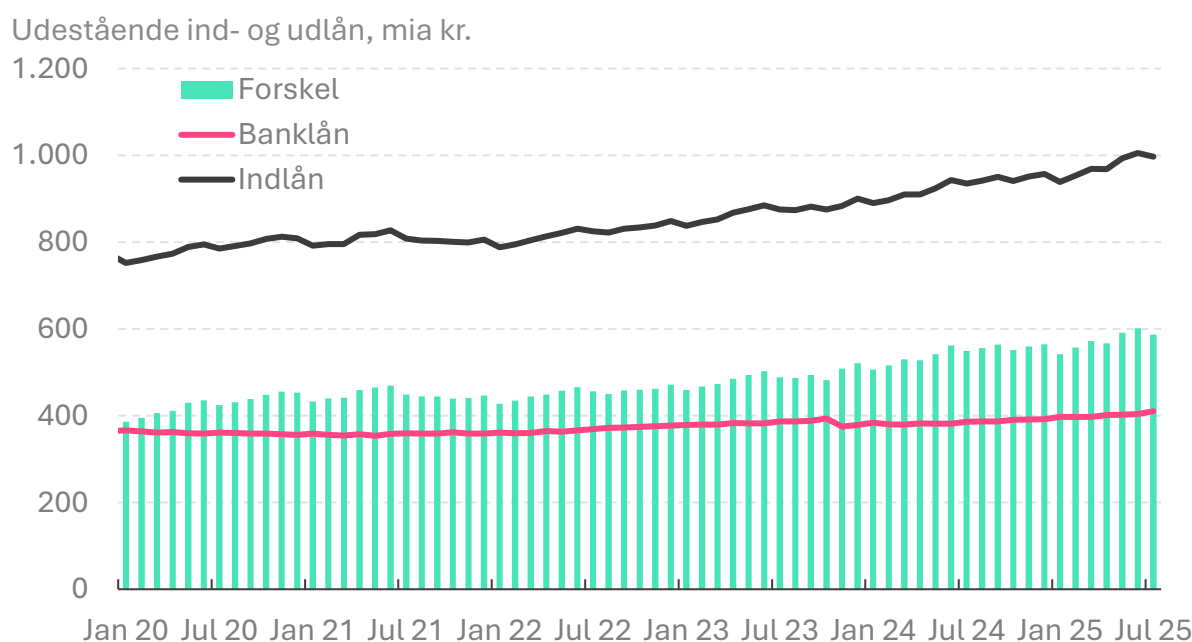

Kilde: Nationalbanken og Mybanker. Rentebetalingerne de månedlige rentebetalinger på udestående mængder ud- og indlån med privatpersoner.

Så selvom rentemarginalen fortsat er højere end den var, før renterne steg i 2022, er forskellen mellem privatpersoners renteindtægter og renteudgifter i banken tilbage på niveauet før rentestigningerne. Det skyldes, at privatpersoner har øget deres indskud i bankerne mere, end de har øget deres lån i bankerne.

De seneste 2,5 år er privatkunders indlån steget mere end deres lån i bankerne, jf. figur 5. I juli måned stod der lige knap 1.000 mia. kr. på privatkunders indlånskonti i gennemsnit over måneden. Omvendt havde kunderne lånt godt 400 mia. kr. i bankerne. Forskellen mellem ind- og udlånet er steget med ca. 130 mia. kr. siden begyndelsen af 2023.

FIGUR 5: PRIVATPERSONERS INDLÅN STIGER MERE END BANKLÅNET

Kilde: Nationalbanken og Mybanker. De udestående mængder er det gennemsnitlige månedlige forretningsomfang for ud- og indlån med privatpersoner.